

Н.О. Будна

СЕРІЯ “ЗАХОПЛЮЮЧА УКРАЇНСЬКА”

МІРКУЄМО РАЗОМ

**Зошит
з розвитку зв'язного мовлення**

4 клас

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

ББК 74.262.1Укр

Б90

Серію “Захоплююча українська” засновано 2009 року

Рецензенти:

кандидат педагогічних наук, доцент

Онишків З.М.

вчитель вищої категорії початкових класів, старший вчитель

Шост Н.Б.

Будна Н.О.

Б90 Міркуємо разом: Зошит з розвитку зв'язного мовлення.
4 клас. – Тернопіль: Навчальна книга–Богдан, 2009. – 24 с. –
(Серія “Захоплююча українська”).

ISBN 978–966–10–0656–9

“Захоплююча українська” – це серія зошитів з розвитку зв'язного мовлення (з назвами посібників цієї серії можна ознайомитися на останній сторінці обкладинки).

Гадаємо, дітей зацікавлять завдання і вправи, подані у нестандартній формі, які допоможуть їм розвинути своє мовлення, збагатять словниковий запас, навчать складати загадки, вірші, казки, невеличкі історії та оповідання, прищеплять любов і повагу до української мови.

Цей зошит містить систему вправ, спрямованих на формування й удосконалення вмінь учнів складати тексти–міркування за поданим планом, зачином, темою тощо.

ББК 74.268.1Укр

Охороняється законом про авторське право.

*Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 978–966–10–0616–3 (серія)

ISBN 978–966–10–0656–9

© Будна Н.О., 2009

© Навчальна книга – Богдан,
макет, художнє оформлення, 2009

1. Прочитай текст. Про що в ньому розповідається? Це опис чи міркування? Підкресли речення, в якому висловлюється твердження.

Обкладинка — важлива частина книжки, її обличчя. На обкладинці друкують прізвище автора, назву книги. Обкладинка оберігає книгу, робить її красивою.

Це текст — _____

2. Прочитай текст. Про кого в ньому розповідається? Це опис чи міркування? Підкресли речення, що висловлює доведення.

Їжак — корисна тварина. Він знищує значну кількість шкідливих комах і гризунів. Цим приносить користь сільському господарству.

Це текст — _____

3. Розглянь малюнок і прочитай текст. Визнач його тип.

Рух — це здоров'я!

Щоб бути здоровим, потрібно якомога більше рухатися.

Ранкова зарядка, спортивні ігри, прогулянки на свіжому повітрі, танці, посильна фізична праця зміцнюють серце, формують правильну поставу, розвивають м'язи.

Рухатись необхідно протягом цілого дня. Використовуй для цього кожен можливість.

Це текст — _____

4. Прочитай текст. Визнач його тип.

Найдорожче слово

Одне з найдорожчих для нас слів — слово “мир”. Нам потрібен мир, щоб будувати нові міста, вирощувати золоті ниви пшениці, запускати у космос міжзоряні кораблі.

Це текст — _____

5. Прочитай текст. Визнач його тип. Вибери один із запропонованих заголовків: Чому цуценя назвали Шариком? Витівки Шарика. Симпатичне щеня.

Наше цуценя назвали Шариком. Тому що здалеку він здається пухнастою кулькою. По-перше, у нього короткі, криві ніжки, і ходить він, перевалюючись з боку на бік. По-друге, мама так розгодувала його, що він підмітає шерстю землю, а лап зовсім не видно. Ось чому кличка Шарик йому дуже підходить.

Розглянь схему цього тексту і запиши потрібні речення.

Твердження. _____

Доказ. Тому що _____

По-перше, _____

по-друге, _____

Висновок. Ось чому _____

6. Прочитай вірш “Барвінок” і текст “Барвінок”. Визнач тип кожного тексту. Продовж текст–міркування.

Барвінок

Недавно ще гула метелиця,
іще лежить в низинах сніг,
а вже барвінку листя стелиться
зеленим килимом до ніг.
Воно під снігом і під кригою
всю зиму зелень берегло
і перше стрінуло з відлигою
весняне сонце і тепло.
Із перемогою і славою
весна з’являється на світ.
І квітне радістю яскравою
барвінковий зірчастий цвіт.

Наталя Забіла

Барвінок

З давніх–давен барвінок увійшов у життя нашого народу. Немовлят купали в барвінку — на здоров’я і вроду. Дівчата прикрашали його квітами коси, вплітали у вінок — на щастя. Пучечки вішали над дверима — щоб оберігав від нечистої сили. Кущики барвінку садили біля будинку — щоб родина жила довго у злагоді й щасті.

За Аллою Коваль

Люди шанують барвінок, вважають його оберегом, символом життя. Тому що ... _____

---

7. Прочитай текст, обдумай ситуацію, яка склалася. Як мали б вчинити справжні чоловіки? Свої міркування запиши.

Гравці

На подвір'ї з одного боку школи грали футбольним м'ячем старші хлопці, а з другого — молодші. Раптом хтось із старших поціли в велике вікно учительської кімнати. Посипалось із дзенькотом скло, а гравці зникли. З розбитого вікна виглянув хтось із вчителів і помітив школяриків, які якраз вибігали з м'ячем з-за рогу школи.

— Ану, всі сюди разом зі своїм м'ячем!

Діти розгублено мовчали.

За всім цим спостерігали справжні винуватці і весело реготали.

---

8. Склади і запиши текст-міркування за малюнком і зачином.

